

תאריך: 23.9.2024

מפרט רשות לעסקים טעוני רישוי

עיריית תל אביב-יפו

דרישה בסעיף 3ג7 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968

**מאושר על ידי מועצת העירייה
בפרוטוקול ישיבות המועצה
פרוטוקול מספר 12
מיום 23.9.2024**

תוכן העניינים

3	מבוא לרישוי עסקים
3	הגופים המאשרים הוצאת רישיון עסק
4	תהליך הרישוי
4	שלב א - מידע מוקדם והנחיות להגשת בקשה לרישיון
4	שלב ב - תכנון העסק והכנת תכנית
5	שלב ג - הגשת בקשה לרישיון עסק
6	שלב ד - הליך קבלת רישיון העסק
6	דרישות גורמי אישור עירוניים
6	מחלקת תכנון ורישוי הנדסי, אגף רישוי עסקים
8	מחלקת ביקורת עסקים, אגף רישוי עסקים
9	הרשות לאיכות הסביבה
10	הוטריר העירוני
10	מחלקת שימור, אגף תכנון עיר
12	אגף הנכסים
12	אגף החופים
12	מחלקת מבנים מסוכנים
12	תאגיד המים העירוני – 'מי אביבים'
13	אגף התברואה
16	אגף התנועה
17	דרישות נותני אישור ממשלתיים
18	השגה
18	הנחיות רשות הרישוי
19	רישיון לקיום אירוע המוני
20	היתרים לפי חוקי העזר העירוני – היתרים נלווים
20	היתר לילה
20	היתר להצבת שולחנות וכיסאות
21	היתר להצבת פרגוד – סגירת חורף
21	פתיחת עסקים בשבת ובמועדי ישראל
21	היתר פתיחת מרכולים וקיוסקים בשבת
21	היתר לשילוט בעסקים
22	היתר כללי להצבת דוכני מכירה במועדים מיוחדים
22	פיקוח ואכיפת עסקים ברחבי העיר

מבוא לרישוי עסקים

הגופים המאשרים הוצאת רישיון עסק:

על פי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "החוק" ו/או "חוק רישוי עסקים") נדרש העסק לקבל את אישורם של גופי רישוי עירוניים ושל נותני אישור, שהם משרדים ממשלתיים שנקבעו בחוק ובצו רישוי עסקים. אישורם הינו תנאי לקבלת רישיון העסק. הבקשה לרישיון עסק מוגשת לרשות הרישוי ברשות המקומית. ראש רשות הרישוי בעיר תל-אביב-יפו היא מנהלת אגף רישוי עסקים שבידיה הסמכה על פי חוק מאת ראש העירייה. לבקשה יש לצרף תכנית עסק חתומה בידי "בעל מקצוע מוסמך" כהגדרתו בחוק. בעל מקצוע מוסמך הוא אדריכל/מהנדס אזרחי (בניין) הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין/ הנדסאי אדריכלות הרשום בפנקס ההנדסאים.

גופים ממשלתיים שאישורם נדרש לבקשה:

צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013 (להלן: "צו רישוי עסקים"), קובע את נותני האישור הנדרשים לכל פריט רישוי.

נותני האישור הממשלתיים הם:

- רשות כבאות והצלה
- המשרד להגנת הסביבה
- משטרת ישראל
- משרד העבודה
- משרד החקלאות
- משרד הבריאות

משרדי ממשלה נוספים שאישורם יידרש לעסקים מיוחדים על פי חיקוק אחר:

- משרד התחבורה לעסקים לטיפול ברכב
- משרד התשתית לנושאי דלק וגז
- משרד החינוך התרבות והספורט לרישוי קייטנות ומכונים כושר.
- משרד הכלכלה לאישור תו תקן בפרטים 7.10א, 7.10ב, 7.4 בצו רישוי עסקים.

גופי רישוי עירוניים שאישורם נדרש:

- המחלקה לרישוי ותכנון הנדסי באגף רישוי עסקים
- המחלקה לביקורת עסקים באגף רישוי עסקים
- הרשות לאיכות הסביבה
- אגף התברואה בכל הנוגע לסידורי אשפה ומחזור
- המחלקה לשימור מבנים, אם המבנה הוכרז כמבנה לשימור
- מדור מבנים מסוכנים, אם המבנה הוגדר כמבנה מסוכן
- אגף התנועה
- מורשה נגישות באגף רישוי עסקים
- הוטרניר העירוני
- תאגיד המים העירוני – מי אביבים
- גורמים נוספים על פי החלטת ראש רשות הרישוי בהתאם לצורך וככל שהדבר יידרש.

תהליך רישוי עסקים

שלב א' - מידע מוקדם והנחיות להגשת בקשה לרישיון עסק:

תהליך הרישוי הוא תהליך מובנה ומוסדר שנקבע בחוק רישוי עסקים, בצו רישוי עסקים ובתקנותיו. בטרם רכישת והשכרת הנכס ולפני החלת תהליך הקמת העסק, מומלץ לפנות לאגף רישוי עסקים לקבלת מידע מוקדם בדבר הצורך ברישיון עסק לעיסוק המבוקש. לצורך קבלת מידע מוקדם עליך לפנות לאגף רישוי עסקים ולמסור את הכתובת המדויקת של הנכס המבוקש ואת פרטי העסק בגינו מבוקש המידע, לרבות פרטי העסק הקודם שנוהל בנכס (ככל שהיה עסק קודם). במידה והעסק טעון רישיון עסק, יינתנו הנחיות לבקשה לרישיון.

ניתן להגיש בקשה לקבלת מידע מוקדם באופן מקוון באתר העירוני ולקבל את קובץ ההנחיות במייל. ניווט באתר העירוני: עסקים > רישוי עסקים > שירותים מקוונים > מערכת מקוונת להגשת בקשה למידע מוקדם.

[מערכת מקוונת מתן מידע מוקדם לרישוי עסקים](#)

שלב ב' – תכנון העסק והכנת תכנית:

הכנת תכנית העסק תעריך על ידי בעל מקצוע מוסמך כהגדרתו בחוק (מהנדס בניין אזרחי הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין רשום וכן אדריכל או הנדסאי אדריכלות הרשומים כחוק). התוכנית יוגשו באתר העירוני במערכת רישוי עסקים מקוון במסגרת הגשת הבקשה לרישיון עסק.

התכנית תכלול את המרכיבים הבאים:

תכנית העסק תיערך כנדרש בהוראות תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000 (להלן: "התקנות").

טופס ריכוז נתונים, כולל חישוב ופירוט שטחים - יש למלא את כל הפרטים בדף ההגשה. על עורך התכנית להחתים את בעל העסק על גבי התכנית ולחתום בעצמו. על פי התקנות רשאי לחתום על התכנית רק בעל מקצוע מורשה (מהנדס/הנדסאי בניין/ אדריכל/הנדסאי לאדריכלות). המהנדס יחתום על טופס "הצהרת בעל מקצוע מוסמך" (עפ"י חוק רישוי עסקים).

מפה מצבית - מפה שמתארת את המגרש שהעסק נמצא בו עם כל מתקניו, המפה תיערך בקנה מידה של 1:250.

תרשים סביבה - התרשים יהיה בקנה מידה 1:1250. בתרשים יש לסמן בקו מדגיש את מספר החלקה שבה מצוי העסק וכיוון צפון. יש לסמן לפחות 3 רחובות הסמוכים לעסק או במידה שאין רחובות, יש לסמן את האתר כמו פארק, מגרש ספורט וכד'.

תרשים המגרש - מפה מצבית בה מתוארים המגרש שבו נמצא העסק עם כל מתקניו בקנה מידה של 1:250 או 1:500 בעסקים גדולים. תרשים מצבי ו/או מפה טופוגרפית המשקפים את השטח הבנוי והלא בנוי. בחלקה יש לסמן את היקף (קונטור) של העסק בקו מודגש, את השטח הבנוי של העסק יש לקווקו. אם העסק פרוס על כמה קומות, יש להכין תרשים נפרד לכל קומה. יש לסמן תרשים כללי של ביוב השפכים עד לנקודת חיבורו לביוב העירוני או לביוב מקומי (בור סופג). אם לעסק שירותים משותפים עם עסק אחר, יש לסמן את מיקומם, גישה ומרחק. בתרשים המגרש יש לסמן את הרחובות הגובלים עם העסק. יש לציין בתרשים את העסקים שלהם קיר משותף עם העסק המוגש ולציין את מהות העסקים האלה. יש לסמן מיקום בלוני גז.

תכנית העסק - בה יתואר העסק בכל פרטיו: תכנון פנימי, תכנון הריהוט, המערכות השונות והמתקנים הפנימיים. תכנית העסק תהיה בקנה מידה של 1:100. לבתי אוכל - יידרש סידור פנים העסק בקנה מידה של 1:50.

חתכים - התוכנית תכלול שני חתכים לפחות של העסק, חתכי אורך ורוחב, ניצבים זה לזה, בקנה מידה של 1:100. החתכים יתארו את המבנה האנכי של העסק, לרבות מספר קומות. מעל ומתחת לעסק. יש להעביר חתך דרך השירותים. החתכים יתארו את המבנה האנכי של העסק, יש לסמן סידורי כיבוי אש בתוכנית.

תכנית בטיחות - יש לציין תפוסת קהל עם טבלה, פירוט בחלוקת שטחים. בעסקים שחייבים בתכנית בטיחות, יש להוסיף לתכנית אלמנטים בטיחותיים כמו ברזי כיבוי אש, רוחב פתחים, פתחי חירום, תאורת חירום, גנרטור. בעסק לאירועים המוניים תוגש תכנית בטיחות נפרדת חתומה על ידי מהנדס בטיחות הכוללת מפרט טכני ב-2 עותקים.

בנוסף לתכנית העסק נדרש להציג:

טופס פרשה טכנית לבתי אוכל, לאטלזים וחנויות דגים.

ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

דגשים מיוחדים לתכנית עסק:

- **עסק של עיגול ציבורי ועסקים עם ריכוז גדול של קהל** - נדרש לשלב בתכנית העסק גם תכנית בטיחות שתוכן ותיחתם בידי מהנדס בטיחות, ואלה יצורף נספח בטיחות בכתב באשר לסידורי הבטיחות.
- **עסקי מזון ובתי אוכל** - בתכניות של בתי אוכל יש להוסיף תיאור של המטבח ואת תכנונו המפורט (בקנה מידה של 1:50).
- **מפעל מסוכן** - נדרש "תיק מפעל מסוכן" על פי הוראות הרשות לאיכות הסביבה.
- **תכניות ייחודיות** - בתכניות ייחודיות כמו אולמי שמחות, מפעלי מזון, בתי מרקחת, בריכות שחייה ובתי מלון, הסידור הפנימי של העסק יוגש לאישור משרד הבריאות.

מבנה שאין לו היתר בנייה, מבנה שנעשו בו שינויים מההיתר או מבנה המשמש קהל רב - יצורף לתכנית טופס הצהרת מהנדס שלד בדבר יציבות המבנה והתאמתו לשימוש המבוקש.

הבקשה לרישיון עסק תוגש במערכת המקוונת, והיא תכלול את תכנית העסק ואת כל המסמכים המפורטים לעיל.

עסק של עיגול ציבורי ועסקים עתידי סיכון:

עסקים עתידי סיכון, כגון: מועדון-דיסקוטק, פאב, דאנס בר, אולם שמחות, מסעדות, בית מלון, בית קולנוע, תיאטרון, קניון, אצטדיון ואולם ספורט, בין בתמורה ובין שלא בתמורה המכילים מעל 100 איש ושטחם מעל 100 מ"ר כתנאים מצטברים. כמו כן, עסקי דלק ואנרגיה, תחנות דלק, חניונים תת קרקעיים, בריכות שחייה בכללותם, יידרשו לכלול בתכנית העסק גם **תכנית בטיחות** שתוכן ותיחתם בידי מהנדס בטיחות שאלה יצורף נספח בטיחות במילים באשר לסידורי הבטיחות.

ניתן לפתוח עסק מסוג זה, רק לאחר קבלת היתר זמני או רישיון עסק בתוקף.

בעסקים מסוג זה, הפועלים ללא היתר זמני או רישיון עסק בתוקף, תתבצע אכיפה מיידית ואף במקרים של סכנה לשלום הציבור, יינתן צו סגירה מנהלי. על כן מומלץ לפנות לאגף רישוי עסקים בעירייה ולבדוק מראש את דרישות גורמי הרישוי ולבצע תכנון מתאים לקבלת היתר זמני או רישיון עסק בטרם פתיחת העסק.

נוהל עסקים עתידי סיכון: **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

מבנה לשימור

יידרשו תיאור ותצלומים של חזיתות הבית והעסק.

הערות מיוחדות:

בתוכניות של בתי אוכל יהיה תיאור התכנון המפורט של המטבח בקנה מידה של 1:50 טופס פרשה טכנית על פעילות בתוך העסק. לתוכנית לעסקים של חניון, מוסכים, תחנות דלק, יידרש אישור אגף התנועה.

שלב ג' - הגשת בקשה לרישיון עסק:

ניהול הליך הבקשה לרישיון עסק מבוצע באמצעות האתר העירוני. השירות פועל בכל שעות היממה והמאפשר קליטת מסמכים, הזנת תוכניות תקינות, מתן שירותים מרחוק, שקיפות מלאה תוך צמצום לוחות הזמנים. המערכת המקוונת מיועדת לשימוש של בעל העסק ובעלי עניין מטעמו, כגון: שותפים ועורך התכנית. ההגשה המקוונת מאפשרת לבעל העסק להגיש את הבקשה, לצפות בסטטוס הבקשה ובאופן הטיפול בה, בין היתר, ע"י עורך התוכנית באופן מקוון. בנוסף כלל המסמכים הקשורים לבקשה זמינים לצפייה בכל רגע נתון. לצפייה בעל העסק ועורך הבקשה.

לצפייה בסרטון קצר המציג את מערכת רישוי עסקים מקוון - ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים

קישור לצפייה בסרטון המציג את הרישוי המקוון

הנחיות לבעל העסק לפתיחת בקשה מקוונת - ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <תהליך הרישוי > מערכת רישוי עסקים מקוון

קישור לפתיחת בקשה מקוונת

שינויים בעסק:

כל שינוי בעסק מחייב הגשת בקשה חדשה לרישיון עסק, כגון:

1. הוספה או הקטנה של שטח העסק
2. שינויים פנימיים וחיצוניים בתוכנית העסק
3. הוספה או ביטול של פריט (סוגי עיסוקים)
4. הוספת שותף בעסק
5. הסרת שותף בעסק
6. החלפת בעלי העסק: הבעלים החדש יגיש בקשה לשינוי בעלות על העסק
7. שינוי שם החברה אצל רשם החברות
8. שינוי מנהלים בחברה

סגירת העסק

בעל העסק יודיע בכתב לרשות לרישוי עסקים על סגירה/ עזיבת העסק באמצעות דוא"ל ו/או בכל ערוץ אחר היעיל למסירת הודעתו, וכל עוד לא נמסרה הודעה כזו, רואים בעסק כמופעל ע"י אותו בעל העסק, על כל המשתמע מכך.

שינוי בעלות

כל העברת בעלות בעסק ו/או שינוי מנהל העסק ע"י אדם אחר ו/או גוף אחר, השונה מהרשום ברישיון העסק ו/או בבקשה לרישיון (כגון: תוספת שותף, פרישת שותף, העברת הבעלות, הכנסה או שינוי מנהל קבוע לעסק, שינוי שם החברה ברשם החברות, עדכון מנהלים בחברה), מחייבת הגשת בקשה חדשה.

קיימים כמה מסלולי רישוי:

1. מסלול רישוי רגיל
2. מסלול רישוי - תצהיר
3. מסלול רישוי היתר מזורז א
4. מסלול רישוי היתר מזורז ב
5. החלפת בעלים
6. חידוש רישיון

ניווט לאתר העירייה – מסלולים רגיל/תצהיר/היתר מזורז א/היתר מזורז ב: עסקים > רישוי עסקים > תהליך הרישוי > הגשת בקשה לרישיון עסק ובדיקתה

ניווט לאתר העירייה – החלפת בעלים: עסקים > רישוי עסקים > תהליך הרישוי > שינוי בעלות או שינויים בעסק

ניווט לאתר העירייה – חידוש רישיון: עסקים > רישוי עסקים > תהליך הרישוי > חידוש רישיון עסק

שלב ד' – הליך קבלת רישיון העסק:

נוסף על עמידה בדרישות נותני האישור המוגדרים בצו רישוי עסקים על בעל העסק לעמוד גם בדרישות גורמי רישוי עירוניים כפי שהוגדרו במסמך זה:

מחלקת תכנון ורישוי הנדסי מורכב משלושה תחומים:

- **תחום תכנון הנדסי** - בודק את תכנית עסק שהוגשה על ידי 'בעל מקצוע מוסמך', לרבות, בדיקת חלוקת מדורים, שטחים הנדרשים לעסק, תכנית לפרגוד לעסק ועוד.
 - **תחום רישוי הנדסי** - בודק האם העסק "מקיים תכליות דיני התכנון והבנייה", כגון: חוקיות המבנה והשימוש המבוקש בנכס, לפי היתר בנייה ותכנית בניין עיר.
 - **תחום נגישות** - בדיקת עמידת הנכס בדרישות לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק הנגישות"). במסגרת הגשת בקשה לרישיון עסק יידרש בעל העסק להגיש חוות דעת של מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה) ושל מורשה נגישות השירו, אשר ייבחנו בהתאם להוראות הדין על ידי מורשה נגישות מטעם רשות הרישוי.
- דרישות תחום נגישות – ניווט לאתר העירוני** > עסקים > רישוי עסקים > גורמי רישוי ומפרטים > דרישות נגישות לעסקים.

בקשה לרישיון עסק תבחן ע"י תחום רישוי הנדסי בשני היבטים:

חוקיות המבנה – החוקיות נבחנת ביחס להיתרי בניה להקמת המבנה, ובמידה ולא נמצא היתר בניה למבנה נבחנת הבקשה עפ"י הנחיות היועץ המשפטי.

מהות הבקשה – השימוש המבוקש נבדק ביחס להיתר בניה ו/או תכנית בנין עיר החלה על הנכס. במידה והשימוש המבוקש אינו נכלל בשימושים המותרים עפ"י היתר הבניה ו/או תכנית בנין עיר, בקשה לרישיון עסק תידרש בהסדרת היתר לשימוש חורג באמצעות הליך שימוש חורג.

היתר לשימוש חורג

היתר לשימוש חורג הוא היתר המתיר שימוש שונה מהשימוש שהותר בהיתר בניה להקמת המבנה ו/או בשימוש שהותר בתכנית בנין עיר החלה על הנכס. קיום ההליך להסדרת היתר לשימוש חורג הינה בסמכות הוועדה המקומית לתכנון ובניה לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן: "**חוק התכנון ובניה**"), והליך זה באחריות בלעדית של בעל העסק.

חשוב לציין, כי הליך שימוש חורג כרוך בהוצאות כספיות, כגון: הגשת בקשה לתיק מידע (הבקשה תוגש במערכת רישוי זמין הארצית); פרסומים (יבוצע ע"י חברת פרסום פרטית); תשלום היטל השבחה (ככל שיש דרישה של מחלקת שומה והשבחה בעירייה); ותשלום אגרת היתר שימוש חורג. עוד יצוין, כי לא יונפק רישיון עסק עד להסדרת היתר לשימוש חורג לרבות תשלומי אגרות.

קיימים שני סוגים של שימוש חורג שעבורם ניתן לקבל היתר:

שימוש חורג מהיתר - שימוש השונה מהשימוש שהותר בהיתר הבניה של הנכס, אך השימוש מותר על פי תכנית בנין עיר החלה על הנכס. במקרה זה, ניתן יהיה לבקש שימוש חורג לצמיתות.

שימוש חורג מתכנית בנין עיר - שימוש השונה מהשימוש שהותר בתכנית בנין העיר החלה על הנכס, כגון: שימוש לתעשייה באזור המיועד למבנה למגורים, ההיתר לשימוש החורג יינתן לפי שיקול דעתה של הוועדה המקומית לתכנון והבניה, ולתקופה קצובה, שניתן לאריכה מעת לעת בכפוף להגשת בקשה חדשה.

הליך שימוש חורג

תוגש בקשה לתיק מידע להיתר במערכת רישוי זמין הארצית ע"י מבקש הבקשה באמצעות בעל מקצוע (אדריכל/ מהנדס/ הנדסאי). עם קבלת עמ תשובה לבקשה בתיק מידע, ניתן להגיש במערכת רישוי זמין הארצית בקשה להיתר שימוש חורג. הבקשה לרבות נוסח פרסום הבקשה לשימוש חורג כנדרש בחוק התכנון והבניה.

ביצוע פרסומים הינו באחריות מבקש ההיתר, לאחר ביצוע הפרסומים, על המבקש להזין אישור פרסום במערכת רישוי זמין.

במידה והוגשו התנגדויות לבקשה להיתר, הן יועברו לדיון בוועדת התנגדויות שתיתן את המלצתה לבקשה. לאחר קבלת המלצת ועדת ההתנגדויות, הבקשה תובאה לדיון בפני ועדת המשנה לתכנון ובניה, שתיתן החלטתה בבקשה להיתר לשימוש חורג, כאשר החלטת הוועדה יכולה להיות: לקבל את הבקשה או לדחותה או מתן הנחיות לתיקון הבקשה, והחלטה זו תעודכן במערכת האגף.

אישור הבקשה – במידה והוועדה אישרה את הבקשה, תועבר החלטת הוועדה למחלקת היטל השבחה לצורך הכנת שומה, בנוסף, יידרש בעל העסק לשלם אגרת שימוש חורג.

סירוב הבקשה – יעודכן סירוב במערכת רישוי זמין והטיפול בבקשה יופסק.

בעל העסק רשאי להגיש ערר על החלטת ועדת המשנה וזאת, תוך 30 יום ממועד קבלת ההחלטה.

דרישות תכנון הנדסי - ניווט באתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

דרישות רישוי הנדסי - ניווט באתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <תהלי הרישוי> היתר לשימוש חורג ברישוי עסקים.

תשלום היטל השבחה

ככלל לא ניתן להפיק היתר לשימוש חורג ללא תשלום היטל השבחה. יחד עם זאת, בתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה קיימת הוראה בנוגע להנפקת היתר לשימוש חורג גם במקרים ששולם היטל השבחה באופן חלקי (ניתן לפנות בנושא למחלקת שומה והשבחה ולאגף רישוי עסקים). כמו כן, קיים פטור לעסקים ששטחם עד 70 מ"ר, בכפוף לבחינת כל מקרה לגופו.

מחלקת ביקורת עסקים

מחלקת ביקורת עסקים מבצעת ביקורות בעסקים המגישים בקשה לרישיון עסק חדש או לחידוש רישיון, וגם מבצעת ביקורות יזומות. במהלך ביקורת נבדקים: התאמת העסק לתכנית המאושרת, תנאי תברואה נאותים על פי חוק רישוי עסקים, תנאים נוספים לפי מהות העסק ועוד. כמו כן, באחריות המחלקה לתת חוות דעת בבקשות לקבלת היתרים להצבת שולחנות וכיסאות, פרגודים, במרחב הציבורי ומתן חוות דעת לבקשה לקבלת פטור מחובת הרישוי.

תהליך:

קבלת בקשה לרישיון עסק, תיאום מועד לביקורת בעסק. הביקורת תכלול, בין היתר, את הבדיקות הבאות:

- אימות הבעלות בעסק
- אימות מהות העסק
- בדיקת התאמת העסק לתכנית עסק המאושרת.
- בדיקת תנאי תברואה נאותים ותנאים נוספים בהתאם למהות העסק.
- במידה ובביקורת נמצאו ממצאים/ ליקויים אשר טעונים תיקון, ימסרו לבעל העסק דוח ליקויים בכתב בתוך 30 ימים ממועד הביקורת. בדוח הליקויים יצוין המועד האחרון לתיקון הליקויים.
- על בעל העסק לדווח על ביצוע תיקון הליקויים. הדיווח ייעשה באחת מהדרכים המפורטים בחוק: ע"י הגשת מסמכים מלווה בתצהיר להוכחת תיקון הליקויים או להגיש בקשה לעריכת ביקורת חוזרת בעסק ע"י מבקר עסקים. במידה ולא דווח, ישלח מכתב נוסף - תזכורת לבעל העסק בסמוך למועד הנקוב בדוח הליקויים.
- לחילופין, יכול בעל העסק לשלוח במייל טופס תצהיר שבו הוא מצהיר על ביצוע דרישות בצירוף מסמכים, תמונות להוכחת תיקון ליקויים / ביצוע דרישות לשם קבלת אישור מחלקת בקורת עסקים שאיננה מחייבת בביקורת חוזרת במקום.

תצהיר על עמידה בביצוע דרישות מחלקת בקורת עסקים - **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות.

- המלצה למתן רישיון עסק תהא לאחר ביצוע הדרישות אשר פורטו בדרישה.
- במידה והדרישות לא יבוצעו ולא תוקנו הליקויים, למרות מכתב הדרישה והתזכורת, תדחה הבקשה לרישיון עסק.

במקרים מסוימים יתכן מצב כי כבר בביקורת הראשונה תדחה הבקשה, עקב אי התאמה למהות הבקשה או אי התאמה לעסק לתכנית או אי קיום תנאי תברואה נאותים ולכן קיימת חשיבות, כי העסקים יתנהלו בהתאם לפרטי הבקשה ולתכנית.

לתשומת לבך: הביקורת של מבקר עסקים אינה מחליפה ביקורות בעסק של גורמים מקצועיים נוספים כגון: כיבוי אש, משטרה, השירות לאיכות הסביבה וכד'

טפסים רלוונטיים לביצוע בדיקה עצמית – **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

מדריך לתנאי תברואה לבתי אוכל - **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

מדריך רישוי לבתי אוכל - **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

דוגמאות למדורי עבודה בבתי אוכל - **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

דוגמאות לסוגי אחסנה בבתי אוכל ועסקי מזון - **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים> מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מאגר טפסים מדריכים והנחיות

[מאגר טפסים, מדריכים והנחיות](#)

הרשות לאיכות הסביבה

הרשות מטפלת במניעת זיהום אוויר ורעש, בדיקת מיגון רעש ואקוסטיקה. עיקר העסקים בהם היא מטפלת: בתי אוכל, אולמי שמחה, גני אירועים, ברים, דיסקוטקים, מכבסות, ועסקים שיש בהם שמנים מינרלים כגון: מוסכים, חניונים, תחנות דלק, מפעלי ייצור למיניהם, מיגון מזגנים ומנועי קירור בעסקים.

כללי

אחת המטרות של חוק רישוי עסקים היא שמירה על איכות הסביבה על ידי מניעת הפרעות מפעילות העסקים. כל עסק מהעסקים טעוני הרישוי חייב לקבל אישור של הרשות לאיכות הסביבה. הרשות תבדוק את העסק ותנחה בצעדים שיש לנקוט כדי למנוע מטרד של רעש, ריח, זיהום אוויר, זיהום קרקע וזיהום מקורות מים, חומרים מסוכנים וכיוצא באלה, בהתאם להוראות חוק למניעת מפגעים תשכ"א 1967, מכוח החוק הותקנו תקנות מפורטות הנוגעות לכל סוג מטרד שקובעות את ההנחיות המקצועיות באשר להם. בנוסף לחוק זה, קיימים חוקים ותקנות רבים לעניין רעש, זיהום קרקע, מים, איכות אוויר, חומרים מסוכנים וכיוצא באלה. כמו-כן קיים גם חוק עזר עירוני למניעת מטרד מעסקים.

מניעת זיהום אוויר - עשן וריח מעסק:

כל עסק הפולט מזהמים לאוויר חייב לנקוט באמצעים וצעדים מיוחדים כדי להבטיח את איכות הסביבה ולמנוע מטרד לסביבה.

בתי אוכל

בתי אוכל העוסקים בבישול, באפייה, טיגון או צליית בשר חייבים בהתקנת מערכת סינון למניעת זיהום האוויר. המערכת תכלול:

- מנדף לקליטת אדי עשן.
- מסנני שומנים מיקרוניים 40% ו 60% -שיתוחזקו או יוחלפו תקופתית לפי הצורך על ידי חברה המתמחה בזה.
- מסנן ריחות על בסיס פחם פעיל שיוחלף על פי הנחיות היצרן כאשר פוחתת יעילותו. יידרש להציג חוזה לתחזוקת המסנן עם חברה מתאימה.
- מתקן חשמלי לכידת חלקיקי העשן - משקע אלקטרוסטטי.
- מפוח יניקה שקט שרמת הרעש שלו לא תעלה על DB 40.
- מתקנים נוספים על פי הצורך ורמת המטרד שעלול לגרום העסק.
- עסק לצליית בשר יידרש בכל מקרה להתקנת ארובה.
- עסק שנעשים בו בישול, צליה וטיגון אינטנסיביים יידרש לבנות ארובה שתעלה את העשן לגובה של 2 מטרים מעל הבניין הגבוה ברדיוס של 50 מטר מהעסק.

יובהר, כי בניית ארובה טעונה היתר בנייה. הקמת הארובה תתאפר אך ורק לאחר קבלת היתר בנייה. לפני פתיחת העסק עליך לבדוק אם הדבר אפשרי עצם הבניית הארובה מול מחלקת רישוי בנייה בעירייה. מומלץ לתכנן את בנייתם של מתקני טיהור האוויר בתוך כותלי העסק.

מומלץ שמומחים המתקינים את הארובה ו את כל המערכות הנדרשות יהיו בעלי סמכות רלוונטית.

מכבסות ועסקים לניקוי יבש

במקרה בו החומרים בהם משתמשים במכבסות ובניקוי בגדים גורמים למטרד ריח קשות, יידרש בעל העסק להתקין ארובה כדי שהריחות יעלו מעל הבניינים. בעניין ניקוי יבש - יש מגבלות חמורות ואיסור על עיסוק כזה במבנים מסוימים, ויש לברר ברשות לאיכות הסביבה את המגבלות והאיסורים. כמו-כן יש להשתמש בחומרים מופחתים בריח ולערוך פינוי שוטף של שאריות פסולת כימית ורעילה לאתר רמת חובב.

מפעלים ועסקים מזהמים

מפעלים ועסקים מזהמים יידרשו להתקין מערכות מיוחדות למניעת זיהום:

- נגריות יידרשו להתקין שואב אבק ונסורת כדי למנוע אבק מחוץ לעסק.
- מצבעות רכב יידרשו לעבוד רק בתוך חדרי צבע אטומים עם מסננים שימנעו דליפת צבע מחוץ לחדר צביעה.
- עסקים לצביעת רהיטים יידרשו לאמצעים כדי למנוע יציאת חלקיקי צבע מחוץ למבנה העסק.
- עסקים העוסקים בעיבוד אבנים וחומרי בניין יידרשו למערכת קליטת חלקיקים ולכידתם בתוך העסק.

רשימה זאת היא חלקית לשם דוגמה. נציגי הרשות לאיכות הסביבה יבקרו בעסק ויתנו הנחיות מדויקות באשר לאמצעים הנדרשים לכל עסק ועסק (ניתן לפנות להרשות איכות הסביבה, ברחוב דיזינגוף – 200 בית המהנדס, ת"א).
 ניתן ואף מומלץ לפנות לרשות לאיכות הסביבה לפני פתיחת העסק ולקבל מנציגיה הנחיות מקדמיות על פי סוג העסק המבוקש.

מניעת מטרדי רעש

רעש הנגרם מפעילות עסקים הוא אחת ההפרעות הקשות בסביבה העירונית. הקריטריונים הבסיסיים לעסקים המשמיעים מוזיקה:

1. לבצע סידורים אקוסטיים ולהתקין אמצעים אקוסטיים לאיטום ולבידוד מוחלט של בית עסק כך שלא יישמע רעש אל מחוץ לכותלי העסק.
2. להכין ולהגיש תכנית ודוח אקוסטי מטעם מומחה מוכר על ידי הרשות ולהוכיח שבוצעו בפועל כל הנחיותיו ודרישותיו.
3. להתקין אמצעים טכניים ומתקנים להגבלת עוצמות הרעש (כמפורט בהנחיות ובמפרטים הטכניים)
4. להתקין מבואה אקוסטית בכניסה לעסק רק על פי המפרט המאושר על ידי הרשות לאיכות הסביבה וכיבוי אש.
5. אין להציג ולהפעיל רמקולים מחוץ לכותלי העסק ובשטח פתוח תחת כיפת השמיים (מקום שאינו סגור מכל צדדיו ועבריו).

בכל מקרה לא תותר הופעת אומנים בבנייני מגורים. עסקים העוסקים במוזיקה יידרשו להגיש לרשות לאיכות הסביבה דוח ותוכנית מיועץ אקוסטי באשר לאמצעים הנדרשים ולעמידתו של העסק בדרישות למניעת מטרד.

לפני הקמת העסק **מומלץ** לשכור את שירותיו של יועץ אקוסטי כדי שהקמת העסק תיעשה על פי הנחיותיו, כך תחסוך זמן וכסף שיידרשו להשלמת האמצעים למיגון אקוסטי כשהעסק כבר קיים. היועץ גם יגיש את הדוח האקוסטי לרשות לאיכות הסביבה.

מתקני מיזוג אוויר, ארובות ומערכות קירור אוויר מדחסים וכו', עלולים לגרום רעש ומטרדים לסביבה, לכן יש לדרוש ממתקין המערכות שהן יעמדו בדרישות החקיקה למניעת מטרד רעש.

עסקים ומפעלים מסוכנים

עסק או מפעל המוגדר "מסוכן דהיינו, כשברשותם חומרים המוגדרים מסוכנים על פי תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), תשנ"ג 1993. מפעל מסוכן יידרש לעמוד בדרישות של הרשות לאיכות הסביבה והמשרד להגנת הסביבה. הוא יידרש להכין "תיק מפעל" כהגדרתו בתקנות ולבצע את כל ההכנות הנגזרות ממנו. מפעל מסוכן חייב לקבל "היתר רעלים" כהגדרתו בחוק ויש לחדשו מדי תקופה כנדרש בתקנות.

למידע ודרישות הרשות לאיכות הסביבה - ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות הרשות לאיכות הסביבה

וטרנר עירוני

פיקוח על מזון מן החי בבתי אוכל מסעדות ואטלזים וכו' הכוללים מזון מן החי, לפריטים 4.7, 4.7, 4.7 – תדרוש רשות הרישוי חוות דעת הוטרנר העירוני לבקשה לרישיון עסק.
 לגבי הפריטים 4.2, 4.2, 4.2, 4.2, 4.6, 4.7, 4.7, 4.7, 4.7, 4.7 – יבוצע פיקוח שוטף ע"י תאגיד הפיקוח הוטרנרי או ע"י הוטרנר העירוני.

מחלקת שימור, אגף תכנון עיר

עסק שהוגדר כמבנה לשימור במסגרת המידע המוקדם שקיבל מאגף רישוי עסקים, יידרש לעמוד בדרישות מיוחדות למבנים לשימור.

מרכז העיר רבוי במבנים לשימור, משמש אזור מסחרי משגשג. בשנים האחרונות הפכו הרחובות רוטשילד, יהודה הלוי, נחלת בנימין, אחד העם ודומיהם לרחובות אטרקטיביים ביותר לאזורי בילוי שוקקים, ונפתחו בהם בתי אוכל רבים הפעילים בכל שעות היום והלילה.

זהו ה"דאון טאון" של "עיר ללא הפסקה" וסימן ההיכר של ת"א, המנקז אליו אוכלוסייה הטרונגית מכל הארץ חלקם הגדול של מקומות אלו נפתחו במבנים המיועדים לשימור, המצליחים מבניהם שוקמו ושומרו, כדוגמת יהודה הלוי 81-79, מונטיפיורי 36, הרצל 14, הרצל 2, בן יהודה 120 ועוד. במקביל לכך ניתן להבחין במקרים

שליליים בהם עסקים חדשים שנפתחו ללא תיאום עם צוות השימור וללא היתר, דרדרו מבנים וגרמו לנזק בלתי הפיך.

בשם אופיים הייחודי של הבניינים לשימור נקבעו הנחיות עיצוביות לתכנון חזית מסחרית וחנות בודדת, במטרה ליצור התאמה בין חזיתות מסחריות מבוקשות למבנה הקיים ולשמור את אופי האזור המסחרי כאזור אטרקטיבי. מדיניות זו חלה על עסקים במקרים הבאים: היתר בניה, בקשה לרישיון עסק, היתר לארובה, שימוש חורג וסגירת חורף.

ההנחיות מתייחסות ל:

חלונות ראווה (ויטרינות), שילוב אלמנטים מבונים מקוריים, מיקום מתקנים טכניים, שילוט, סוככים, פרגודים, כך שיהיו תואמים למקור ויתנו מענה לצרכים עכשוויים תוך התייחסות לחזיתות המבנים.

לתיאום ואישור העסק יש להציג למחלקת השימור תכנית/הדמיה וחזיתות של העסק המוצע לפני ביצוע בשטח, בהתאם להנחיות הבאות:

- **חלונות ראווה, ויטרינות**
צורת הוויטרינה ומיקומה יהיה בהתאם לתכנון המקורי של המבנה או ברוח המבנה המקורי. יש לתאם פגישה מראש במח' השימור, על מנת לבדוק צורה וחומר הנדרש במקום.
- **פרטים מבונים אופייניים**
חיפוי קומה מסחרית (צוקל), גגונים, ריצופים מקוריים וקומת גלריה יהיו בהתאם למקור. כנ"ל לגבי שיפוץ חזית העסק תעשה בהתאם למקור ובאישור מח' השימור.
- **פתחים צדדיים ואחוריים**
גודלם, מיקומם וחומרי הבניה שלהם יהיו בהתאם לתכנון המקורי של המבנה וליתר הפתחים במבנה.
- **מיקום מתקנים טכניים**
כל מתקן שהוא הנחוץ לתפקוד העסק, כמו: מזגנים ומתקני אוורור, מנדפים, * ארובות, בורות הפרדת שומנים, פחי אשפה, דוודים, לוחות אזעקה וכדומה, ימוקמו באופן מוצנע בנישה בצד המבנה או בחזיתו האחורית. חיווטים וצנרות גלויים בהיקף חזיתות העסק ימוקמו בתוך העסק או יוטמנו בקירות. חזית הקומה המסחרית תהיה נקייה מכל תוספת מאוחרת שהיא.

* לאחר תיאום מיקום וגודל הארובה יש לדאוג להיתר בניה כחוק.

- **סורגים ואמצעי בטיחות**
יותקנו במידת הצורך בתוך העסק. אין להתקין סורגים חיצוניים וארגזים חיצוניים מכל סוג שהוא.

- **פרגודים**
ניתן להתקנם למשך 6 חודשים בשנה (בין החודשים אוקטובר – אפריל), הפרגודים יהיו מנותקים ומורחקים מחזית המבנה, יהיו צנועים במראם ובמידתם, דפנות הפרגוד יהיו מזכוכית שקופה, פרופילי ברזל, בלגי או אלומיניום בלגי, גג מתכת. יש להציג חזיתות, חתכים ופתרון ניקוז.

- **סוכך**
תותר התקנת סוכך זרועות עם אפשרות לפתיחה וסגירה. הסוכך יהיה בחתך שיפועי, לא תותר מרקזה בחתך עגול. גוון הסוכך יהיה בגוון המבנה, או כפי שיתואם עם המחלקה לשימור.

- **הצבת שילוט בעסקים במבנה לשימור – ראה הנחיות עמוד 20**

- **התקנת השילוט או הסוכך**
כל האביזרים והחיזוקים הנדרשים לצורך ההתקנה כולל צנרות, חיווטים, מערכת הזנת החשמל וכו' יהיו סמויים. לפני התקנת השלט ולא הסרתו יבוצעו תיקוני טיח וצבע.

- **הצבת שלטים במבנים לשימור**
בשל אופיים הייחודי של הבניינים לשימור נקבעו הנחיות עיצוביות לתכנון שילוט כך שישולב באופן אינטגרלי בחזיתות המבנים, ישמור על צביון הייחודי מראה אסתטי והומוגני לעיר.

מינהל הנדסו האגף לרישוי עסקים

ההנחיות מתייחסות למקום השילוט, גודלו וצורתו. כל האלמנטים הללו יכולים לעזור לבתי העסק במיתוג ושימור המבנה האזורי, כמו שנעשה בהרבה מקומות בעולם.

למידע ודרישות מחלקת שימור - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

נכסים בבעלות עיריית תל אביב יפו – עמדת אגף הנכסים

בקשה לעסק טעון היתר לשימוש חורג:

- במידה ומדובר בעסק המהווה שימוש חורג מתכנית ו/או מהיתר, הבקשה לשימוש חורג תוגש בחתימת הבעלים או החוכרים לדורות. במקרים שהעירייה הינה הבעלים של הנכס, הבקשה תיחתם ע"י העירייה ו/או יצורף אישור אגף הנכסים לבקשה לשימוש חורג.
- במידה והבקשה לשימוש חורג הוגשה על ידי חוכר לדורות כאשר העירייה רשומה כבעלת זכויות בנכס, לא תידרש אישור העירייה לבקשה לשימוש חורג (במקרה כזה, העירייה באמצעות אגף הנכסים רשאית להגיש התנגדות לבקשה, ככל שיש לה).

בקשה לעסק שאינו שימוש חורג:

ככל שהעסק נמצא על מגרש בבעלות העירייה ו/או מצוי על מגרש ביעוד ציבורי אשר עתיד להירשם ע"ש העירייה (להלן: "מקרקעי העירייה"), על בעל העסק להציג אישור וחתימות על גבי טופס הבקשה לרישיון או מכתב המאשר את הסכמת אגף הנכסים בציון דרישות האגף לשינויים, לרבות הצגת של חוזה חכירה/שכירות תקף התואם את סוג העיסוק המבוקש ע"י אגף הנכסים או החברה עירונית המנהלת את הנכס עבור העירייה.

למידע ודרישות אגף הנכסים - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

אגף החופים

עסק הממוקם בסמוך לחוף יידרש באישור אגף החופים. בתי אוכל הממוקמים בחוף, נדרשים לקבל אישור אגף החופים להצבת שולחנות וכיסאות מחוץ לעסק. כמו כן ידרשו בתי האוכל לקבל היתר זמני למכירה / השאלה של כלי אוכל חד פעמיים בשפת הים באישור המשנה למנכ"ל העירייה.

למידע ודרישות אגף חופים - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

מחלקת מבנים מסוכנים

עסק אשר נמצא בבניין שהוגדר כמבנה מסוכן, במסגרת המידע המוקדם שקיבל מאגף רישוי עסקים או מאגף רישוי בניה ופיקוח על הבנייה, יידרש לעמוד בדרישות המחלקה למבנים מסוכנים.

למידע ודרישות מחלקת מבנים מסוכנים - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

תאגיד מים - "מי אביבים"

התאגיד מטפל בכל העסקים שיש להם חיבור למערכת המים והאינסטלציה העירונית, בין היתר, בעסקים עם שומנים, עסקים לרחיצת מכונות, עסקים עם חומרים מסוכנים, עסקים עם מתקן למניעת זרימה חוזרת (מז"ח), עסקים שמוותקנת בהם מערכת כיבוי אוטומטית (ספרינקלרים), ועסקים העוסקים בשפכי תעשייה. בעסקים אלה, התאגיד יבדוק את תקינות חיבור מערכת המים והאינסטלציה, חיבורים לביוב העירוני, מפרידי שומן בעסק, מכשירים למניעת זרימה חוזרת (מז"ח), ושפכי תעשייה.

תהליך:

- כניסה ל'אזור אישי' רישוי מי אביבים
- פתיחת פנייה חדשה בנושא רישוי עסקים והגשת המסמכים הנדרשים:
 - הפנייה מעיריית תל אביב-יפו (אם לא נשלחה לתאגיד),
 - הצהרת יועץ אינסטלציה (קיימת באתר),
 - תכנית סניטרית של בית העסק,
 - מספר מד המים של בית העסק (במידה והעסק הוא חלק ממתחם נדרש להנפיק אישור מחברת הניהול על שימוש במד המים של המתחם),
 - ואישור יועץ עבור נפח מפריד השומן (אם נדרש).
- ביקורת שטח ע"י נציג של מי אביבים.

חשוב לציין, כי אישור עבור ביטול מפריד שומן ו/או עבור התקנת מפריד שומן עילי מתקבל ע"י משרד הבריאות בלבד.

למידע ודרישות תאגיד מי אביבים כולל כניסה ל'אזור אישי' - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

אגף התברואה

כל עסק בעיר חייב להיות מצויד בכלי לאיסוף אשפה מסוגים שונים שאושרו על ידי אגף התברואה, וחובה עליו, לקבל אישור אגף התברואה לביתן האשפה ולמכלי האשפה הנדרשים לאשפה ולפסולת למחזור. האישור יתקבל לאחר שבעל העסק יציג את היקף האשפה הצפוי באגף התברואה. עסקים שבהם יש פסולת של אריזות וקרטונים, חייבים לתת מענה לפינוי הקרטונים באמצעות מכבש, כלוב, או כל הסדר אחר על פי דרישת אגף התברואה.

פינוי אשפה ומחזור כל עסק בעיר חייב להיות מצויד בכלי לאצירת אשפה שאושר על ידי הגורם המאשר באגף התברואה. כל עסק בעיר מחויב לקבל אישור אגף התברואה לביתן האשפה וכלי האצירה הנדרשים לאשפה ולפסולת למחזור, לאחר שיציג את היקף האשפה הצפוי לגורם המאשר באגף התברואה. עסקים בהם יש פסולת אריזות וקרטונים חייבים במתן מענה לפינוי הקרטונים באמצעות מכבש, כלוב, או כל הסדר אחר על פי דרישת הגורם המאשר באגף התברואה *על פי תקנות התש"ח 1998 איסוף ופינוי פסולת למחזור, עסק שפעילותו מייצרת גם פסולת למחזור, חייב לדווח על נתוני המחזור שהועברו למחזור על פי דרישות אגף התברואה.	
פינוי אשפה מהעסק: א. באחריות בעל העסק לאסוף את האשפה בצורה מסודרת בתוך מכלי אצירת האשפה, ולהציבם במקום שנקבע לשם פינויים, הכול מבלי לגרום לכלוך או מפגע אחר, ובלבד שיציית לכל דרישה של מפקח מטעם העירייה או של רשות הרישוי. ב. עודפי אשפה בעסק שאינם נכנסים למכלי אצירת האשפה, יאצרו בשקיות פלסטיק תקינות, רק לאחר קבלת אישור מהגורם המאשר באגף התברואה.	פינוי אשפה מהעסק
פינוי פסולת למחזור: א. עסק שבתחום פעילותו קיימת פסולת למחזור חייב לוודא איסוף אשפה בהתאם לסוגי האשפה וזרמיו השונים למחזור ופינוי מסודר לתוך מכלי מחזור מתאימים (ראה סעיף מחזור אשפה) בכל מקרה אין להוציא פסולת לרשות הרבים לרבות על המדרכות!	פינוי פסולת למחזור
ביתן אשפה או מסתור אשפה: א. כל עסק חייב בביתן או מסתור אשפה לכלי האצירה הנדרשים לו, לאחר שיציג את היקף הפעילות הצפוי בעסק לגורם המאשר מאגף התברואה ויקבל התנאים לקיום העסק. ב. במידה ולא קיים ביתן אשפה במקום, הגורם המאשר יוציא דרישה לבניית ביתן אשפה. הליך הכרוך בהוצאת היתר בנייה ואישור כל בעלי הנכס הנוספים בבניין. ג. במידה ויתברר לאגף התברואה שקיים ביתן אשפה במבנה אולם קטן לנפח הפעילות במקום, תוצא דרישה לבעל העסק לשנות את גודלו. ההליך כרוך בהוצאת היתר בנייה ובאישור כל בעלי הנכס הנוספים בבניין.	ביתן אשפה או מסתור אשפה

ד. במידה ויתברר כי קיים מחסור בכלי אצירה גורם המאשר יוציא דרישה לבעל העסק לרכוש כלי אצירה בהתאם לנדרש ועל פי החלטת הגורם המאשר באגף התברואה.	
המלצה לכלי אצירה (פחי אשפה) בעסק : בתוכניות העסק שיוגשו לאגף רישוי עסקים יצוין מיקום מיכלי כלי האצירה (כלי האשפה) ומתקני המחזור. לפי הפירוט הבא : א. שטח עסק עד 10 מ"ר – 1 מיכלון בנפח 360 ליטר כ"א ב. שטח עסק 11-25 מ"ר 2 מיכלונים בנפח 360 ליטר כ"א ג. שטח עסק 26-50 מ"ר 3 מיכלונים בנפח 360 ליטר כ"א ד. שטח עסק 50-100 מ"ר 2 מיכלים בנפח 1100 ליטר כ"א ה. שטח עסק 101-150 מ"ר 3 מיכלים בנפח 1100 ליטר כ"א ו. שטח עסק 151-300 מ"ר 5 מיכלים בנפח 1100 ליטר כ"א לידיעה: 3 מיכלים של 360 ליטר שווה ערך למיכל אחד של 1100 ליטר. בסמכות אגף התברואה לשנות את סוגי כלי האצירה ואת כמותם, וזאת בהתאם להחלטת הגורם המאשר באגף התברואה. לידיעתך! אין לבצע הצבה של כלי האצירה (פחי אשפה), לפני קבלת אישור סופי מהגורם המאשר באגף התברואה!	כלי אצירה (פחי אשפה)
מחזור פסולת: א. עסק שבתחום עצם פעילותו קיימת פסולת למחזור, יתבקש לרכוש כלי אצירה או מתקן מתאימים לסוג הפסולת למחזור. ב. על בעל העסק להתקשר עם חברת מחזור לצורך פינוי הפסולת למחזור. ג. הצבת כלי האצירה או מתקני המחזור יהיו בשטח העסק והפעלתם ע"י בעלי העסק או עובדיו. ד. הפסולת למחזור תיאסף ותאוחסן בשטח העסק עד לפינוייה ע"י חברת מחזור. ה. על בעל העסק קיימת חובת דווח על כמויות הפסולת למחזור שפונתה. התאמת כלי האצירה, מתקני המחזור ואופן פינויים יתבצעו בהתאם לדרישת הגורם המאשר באגף התברואה. סוגי האשפה למחזור קרטון, נייר, שמן בישול, שמני תעשייה ומסננים, מכלי משקה, מצברים, צמיגים, אריזות למיניהן, פסולת אלקטרונית ועוד. מחזור תעשייתי מידע מפורט על מחזור תעשייתי באתר העירוני, ראה בקישור ל- "מחזור תעשייתי"	מחזור פסולת ומחזור תעשייתי
אשפה חריגה לעסק בענף המזון: פסולת של מזון מן החי, כגון בשר או דגים, יש לצבור בשקיות פלסטיק עבות וקשורות היטב, שישמרו בתוך מקרר ייעודי עד להוצאתן לכלי אצירה האשפה בסמוך למועד הפינוי שיקבע בתיאום עם תחנות העבודה האזוריות.	אשפה חריגה לעסקים בענף המזון
שמירת הניקיון המרחב הציבורי בחזית העסק : בעל העסק חייב לטאטא ולנקות את המדרכה הגובלת בעסקו לאורך כל שעות פעילות העסק ובסיום יום העבודה, לאסוף את האשפה שנמצאה בה, כולל איסוף הזבל ובדלי הסיגריות, להסיר מיד כל כתם, צבע, שמן או זפת, הנמצאים על המדרכה הגובלת בעסק, להשאיר את המדרכה נקיה ולשמור על המראה והמצב התקין של עסקו לרבות החזית, וכן לאסוף את האשפה ולהכניסה לכלי קיבול לצבירת פסולת בשעות פעילות העסק, כמפורט בתוספת הרביעית לחוק העזר בתל אביב-יפו בדבר שמירת הסדר והניקיון. עיריית תל אביב יפו שומרת לעצמה את הזכות להציב כלי אצירה במרחב הציבורי בהתאם לשיקול דעתה. חל איסור להשליך גחלים ורמץ (אפר גחלים) בוערים לתוך מכלי האשפה. יש לדאוג לכבות את בעירתם בעזרת מים ורק לאחר כיבוי סופי ניתן להשליכם למיכל האשפה. חל איסור להציב מתקני אשפה במרחב הציבורי, לרבות על המדרכות, בזמן שהמתקנים מלאים, יש להודיע לאגף התברואה, שכן זה בתחום סמכותם לפנות אשפה מהמרחב הציבורי. לפי חוק העזר העירוני בדבר שמירת הסדר והניקיון, בעל העסק חייב לטאטא את המדרכה הגובלת בעסק, לנקותה כך שלא תימצא בה אשפה, לאסוף את האשפה שנמצאה בה ולהכניסה לכלי קיבול לצבירת פסולת. מכאן שחובת הטאטוא והניקוי חלה על בעל העסק בימים שבהם העסק פתוח. חובת הניקיון מוטלת על בעל העסק גם במקרה של עסקים הפועלים במסגרת היתר לילה.	מרחב ציבורי

העיקרון שעומד בבסיס חוק העזר העירוני הינה, כי האחריות לניקיון המדרכה מול חזית העסק חלה על בעל העסק ואין שום חשיבות לזהותו של משליך הפסולת במקום.	
פסולת בניין פינוי פסולת בניין ייעשה על פי הנוהל העירוני. <u>קישור לנוהל עירוני מספר 636 'הצבת מכלי אצירה לפינוי פסולת בניין רחוב'</u>	
תחנת מעבר לפסולת על פי תכנית מתאר ארצית (תמ"א) 16, לא ניתן לאשר תחנות מעבר לפסולת מוצקה (גושית) ללא תכנית מפורטת. לכן לא יאושרו תחנות מעבר קבועות ברחבי העיר.	
שפכי תעשייה בנושא טיפול בשפכי תעשייה יש לפנות לרשות לאיכות הסביבה.	
דחסון קרטונים לעסקים שמעצם פעילותם קיימת פסולת קרטונים ריקים, <u>יידרש הצבת מכבש קרטונים</u> . יש להקפיד שמכבש הקרטונים ימצא במקום מאובטח ורחוק מהישג יד לילדים ואנשים לא מורשים.	

קריטריונים לרכישת מכבשים לאיסוף קרטונים במקומות ציבוריים בבתי העסק:

- **עסקים טעוני רישוי** - לא תצא דרישה להצבת מכבשים, לפני ביצוע תצפית על העסק, כולל צילומים, להערכה ואומדן של כמויות הקרטון המוצאות על ידו. התצפית תבוצע על ידי מנהל חבל, תחנה, מפקח. שטח העסק יקבע לפי המידע המצוי ברישוי עסקים.

מס	סוג העסק	שטח עד 100 מ"ר	100-300 מ"ר	300 מ"ר ומעלה
1	אולם שמחות, מרכולים, קניונים, בתי מלון	מכבש 5 טון	מכבש 8 טון	מכבש 10 טון או דחסנית לקרטון
2	בתי חולים ומוסדות רפואיים, בנייני משרדים, בתי מרקחת, חנויות חשמל ואלקטרוניקה, חנויות אופניים, שירותי הסעדה בתשלום/לא בתשלום, בניינים רבי קומות, אולמות עינוגים, מבני ציבור עירוניים (מתקני ספורט, מתנ"סים וכדומה), בתי אבות, דיור מוגן, מוסדות סיעודיים	מכבש 3 טון	מכבש 5 טון	מכבש 8 טון
3	חנויות ירקות, חנויות מכולת, פיצוציות, בתי קפה/מסעדות, מכירת שתייה חריפה, אטליזים, חנויות לממכר דגים	מכבש 5 טון	מכבש 5 טון	מכבש 8 טון
4	מוסדות חינוך ובתי ספר, מוסכים, חנויות לחלקי חילוף לרכב.	כלוב קרטון	מכבש 5 טון	מכבש 8 טון

- לפני הוצאת דרישה ייערכו מספר בדיקות שטח על ידי נציג המחלקה הטכנית על מנת לאמוד את כמות הקרטונים בעסק.
- בהתאם לשיקול דעת אגף התברואה ניתן יהיה להמיר דרישה למכבש בדרישה להצבת כלוב או כל הסדר אחר.
- עסקים אשר אינם מופיעים ברשימה הנ"ל ייבחנו על סמך הביקורות בשטח ועל פי שיקול דעת העירייה.
- קביעת הפתרון תעשה בהתייעצות עם מנהל החבל ורכז התחנה.
- לצורך קביעת הפתרון יילקח בחשבון שטח הרצפה הקיים בעסק או בשטח החצר להצבת מכבש ואחסון בלות.

למידע ודרישות אגף התברואה – ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

אגף התנועה

אגף התנועה מטפל בעיקר בהסדרת חניה ותנועה ומתן אישור לחניה בעסקים כגון: מוסך, חניון, תחנת דלק, תחנת מוניות, מסוף להסעת נוסעים, עסקים עתירים בתנועת כלי רכב וחנייה, ועסקים להם נדרשת חנייה תפעולית בהיקף גדול.

תכנית תנועה – תכנית המתארת את הזרימה התנועתית לעסק אשר ערוכה על ידי בעל מקצוע מוסמך בתחום. התכנית כוללת: הסדרי כניסה ויציאה ממגרש העסק לרחוב ציבורי, מיקום תמרורים על פי הוראות החוק, פתרונות נגישות לצורך עמידה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, חנייה תפעולית בסוגי עסקים שנקבעו. תכנית התנועה תוגש בשלב הגשת הבקשה לרישיון עסק יחד עם תכנית העסק. **במידה וקיים היתר בנייה - התכנית התנועתית שאושרה בשלב ההיתר היא הקובעת.**

להלן סוגי העסקים החייבים בהגשת תכנית תנועה ובאישור אגף התנועה

סוג העסק	פריטי רישוי
כלי רכב, ציוד מכני הנדסה (צמ"ה) - חלקים משומשים – מכירתם, אחסנתם	8.7 א'
כלי רכב, ציוד מכני הנדסי (צמ"ה) - חלקים משומשים-פירוקם	8.7 ב'
מוסך –מכונאות כללית, פחחות וצביעה (לרבות כלי רכב המונעים בגז)	8.9 א'
מוסך- חשמלאות	8.9 ב'
מוסך- טיפול אחר ברכב	8.9 ו'
כלי רכב וציוד מכני הנדסי (צמ"ה), למעט חלקים משומשים- ייצורם, שיפוצם	8.6 ו'
חניון בתשלום או חניון המשמש באי מרכז מסחרי הסמוך לו, ששטחם מעל 500 מ"ר.	8.6 ב,
חניון מקורה או תת-קרקעי, ששטחו מעל 500 מ"ר	8.6 ז
מרכולים - מיקום פריקה וטעינה למרכולים, חנויות ומפעלים מעל 800 מ"ר	4.7 א', 4.7 ב', 4.7 ג', 4.7 ד', 4.6 א', 4.6 ו'
דלק לסוגי-תחנות דלק	2.2 א', 2.2 ה', 2.2 ז'
אשפה ופסולת, למעט פסולת חומרים מסוכנים –תחנת מעבר ומיון.	5.1 א', 5.1 ב', 5.1 ג', 5.1 ד', 5.1 ה',
תחנת מעבר לפסולת חומרים מסוכנים	10.10 ז'
הסעת נוסעים וכן מקום המשמש לניהול העסק או לשליטה בו	8.4 א'
תחנה מרכזית, כהגדרתה בפקודת התעבורה, תחנה רכבת מרכזית	8.4 ב'
כלי רכב וציוד מכני הנדסי (צמ"ה), למעט חלקים משומשים – מכירתם, השכרתם, תיווך בהם, למעט אולם תצוגה לכלי רכב חדשים	8.6 א'
העברת רכב ממקום למקום בגרירה, הובלה או בכל דרך אחרת, וכן מקום המשמש לניהול העסק או לשליטה בו לרבות משרד	8.2

חנייה תפעולית ופריקה וטעינה

אילו עסקים חייבים בחניה תפעולית בלעדית לעסק

- 8.6 א' – חייב בחנייה תפעולית צמודה ל- 3 כלי רכב לפחות לעובדי משרד (יסומן בתכנית העסק) וחווה שכירות עבור חניות לכלי רכב של החברה שאינם מושכרים. יידרש פתרון חניה תפעולית לרכבים מסחריים.
- מפעלים/חנויות/מרכולים - מעל 800 מ"ר – מקום לפריקה וטעינה למשאית אחת לפחות או הסדר חניה לצורך פריקה וטעינה ע"י תמרור מתאים.
- עסקים עם משלוחים מעל 3 קטנועים – הצגת מקום חנייה לקטנועים.
- כל סוגי המוסכים לרבות מכוניות, קטנועים ואופנועים - כל סוגי העבודה וההרכבה של כלי הרכב, תבוצע בתוך כותלי העסק (יש להקצות מקומות חניה על פי המפתח של משרד התחבורה). כמו כן, חל אישור מוחלט על חניית כלי רכב בעבודה על המדרכה או על הכביש.

חניון טעון בהגשת תכנית תנועתית ערוכה בידי בעל מקצוע מוסמך (מהנדס תנועה רישוי – על פי תקנות התעבורה)

מינהל הנדסו האגף לרישוי עסקים

על גבי תכנית לניהול עסק ובקבלת אישור בנושא הכניסות והיציאות והתמרורים שלו מאגף התנועה. כמו כן, יידרש אישור ועדת רשות לתמרורים' בגין תמרורי היציאה לרחוב ובגין מקומות החנייה לבעלי מוגבלויות.

- בחניון יסומנו מקומות החניה לרבות המעברים בין מקומות החניה בהתאם לתכנית המאושרת ע"י העירייה.
- לבקשה לרישיון לחניות תצורף תכנית המפרטת את הסדרי התנועה והחניה, תכנון פנימי ותכנון פריסת התמרורים ויציאה מהחניון לרחוב העירוני.
- תכנית התמרור תועבר ע"י אגף התנועה לאישור ועדת תמרורים עירונית.
- העסק חייב בהקצאת מקומות חניה ועמידה בהוראות חוק לשוויון אנשים עם מוגבלות.

עסק להובלה וגרירה:

- יש להחנות את הרכבים המשמשים את העסק או משאיות ומנופים בחניון המיועד לרכבים.
- חל איסור על חניית רכב של חברת ההובלה וגרירה מסביב למשרד, אלא במקומות חנייה או חניון מוסדרים כחוק.
- רישיון העסק להובלה וגרירה יבוטל אם לא תוסדר חנייה תפעולית תקפה לרכבי החברה.

אישור משרד התחבורה בכל סוגי המוסכים ועסק למכירת כלי רכב (למעט אולם תצוגה):
תכנון פנימי של העסק נדרש באישור משרד התחבורה. אם מדובר במוסך בתוך מגרש פנימי, העירייה תבחן את החיבור לרחוב העירוני.

הערות נוספות:

- לאגף התנועה שמורה שקול הדעת לצמצם דרישה או לבטל דרישה הרשומה לעיל ו/או להוסיף דרישה, ככל שהדבר מתחייב בנסיבות העניין.
- הדרישות המופיעות לעיל אינן כוללות את הדרישות על פי חוק התכנון והבנייה בהליך טיפול בהוצאת היתר לשימוש חורג וכד'.
- במידה והעסק משנה את הסדרי התנועה שבזיקה אליו, או מהווה הפרעה להסדרי תנועה קיימים במקום עליו להגיש תכנית הסדרי תנועה שהוכנה על ידי מהנדס תנועה רישוי מטעמו לאגף התנועה לאישור.

גורמי רישוי ממשלתיים – 'נותני אישור' בצו רישוי עסקים

- המשרד להגנת הסביבה
- הרשות הארצית לכבאות והצלה
- משטרת ישראל
- משרד הבריאות
- משרד החקלאות
- משרד העבודה

משרדי ממשלה נוספים שאישורם יידרש לעסקים מיוחדים:

- משרד התחבורה לעסקים לטיפול ברכב.
- משרד התשתיות לנושא דלק וגז.
- משרד החינוך התרבות והספורט לרישוי קייטנות ומכונני כושר.
- משרד הכלכלה: נדרש אישורם לפריטי רישוי 76 ופריט 7.10 א לצו רישוי עסקים.

מפרטים אחידים ממשלתיים - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <גורמי רישוי ומפרטים> דרישות ומפרטים לפי גורמי רישוי.

השגה

עפ"י סעיף 7 ג 5 לחוק רישוי עסקים, ניתן להגיש השגה על החלטה או על דרישות רשות הרישוי או נותן אישור ל"גורם מוסמך ארצי" עבור סוגי עסקים שלגביהם פורסמו מפרטים אחידים ממשלתיים, בכפוף לתשלום אגרה כפי שנקבע בחוק.

הליך הגשת השגות לעסקים: רשות הרישוי / 'נותני האישור' (על פי צו רישוי עסקים) – ניווט לאתר העירייה
<עסקים> רישוי עסקים <תהליך הרישוי> הליך הגשת השגות לעסקים

הנחיות רשות הרישוי

רשות הרישוי והוועדה המקומית לתכנון ולבנייה התקינה הנחיות ומסמכי מדיניות המגבילים את האפשרות להקמת עסקים מסוימים במקומות מסוימים. תפקידם של ההנחיות ומסמכי המדיניות הוא להסדיר את פעילות העסקים בעיר. ההנחיות נוגעות לנושאים האלה:

- אזורים המותרים לבילוי ולפעילות של בתי אוכל
- הגבלה על פתיחת בתי אוכל חדשים
- הגבלה על הגודל של בתי אוכל חדשים
- הגבלת שעות הפעילות של בתי אוכל ועסקי עינוג הציבור (עינוג ציבורי - הצגות תיאטרון, קולנוע, קונצרט, דיסקוטק, מופעי מחול, קברט, משחקי ספורט ועוד
- איסור או הגבלה של רוכלות
- הגבלת מספר העסקים של משחקים אלקטרוניים
- איסור על הקמת מועדון ריקודים או דיסקוטקים ברחובות מסוימים
- הנחיות לעסקים עתירי סיכון

לפני הקמת עסק יש לעיין במסמכי המדיניות על פי הכתובת הרלוונטית. לעיתים המדיניות תמנע אפשרות לפתוח ולנהל במקום את העסק המבוקש. ניתן להתייעץ עם נציגי אגף רישוי עסקים.
מסמכי מדיניות - ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע, מתחמים ורחובות.

מסמכי המדיניות העירונית ומסמכי תכניות בניין עיר קיימים באתר העירוני. ניתן לעיין במערכת ה-GIS העירונית, לפי כתובת, במסמך "דף זכויות בנייה" ולקבל מידע על השימושים המותרים, ייעוד הנכס ועוד.

ניווט לאתר העירייה <עיריית תל אביב> שירותים עירוניים <מערכת מפות GIS.
[קישור למערכת ה-GIS העירונית](#)

כמו כן, ניתן לראות עד איזו שעה מותר לפתוח את העסק לפי שכבת מפת מדיניות היתרי לילה ב-GIS העירוני, ומפת מדיניות היתרי לילה/

ניווט לאתר העירייה <עסקים> רישוי עסקים <בפרק של שכבות ב-GIS לעסקים.
[קישור למפת מדיניות היתרי לילה](#)

התקנת מרקזה ברחוב אבן גבירול – ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע מתחמים ורחובות.

רוכלות

בהתאם לחוק העזר לתל אביב-יפו (רוכלות) התשס"א 2001, פעילות של רוכלות מוגדרת בחוק העזר כפעילות של עיסוק בקנייה, במכירה או בהצעת שירותים או מלאכה לציבור שלא במבנה של קבע לפי חוק העזר זה. עיסוק ברוכלות אסורה, אלא אם כן, ניתן לה היתר מתאים לפי חוק זה. חוק העזר בנושא רוכלות מתייחס לאזורים שבהם רשות הרישוי יכולה להתיר עיסוק של רוכלות ברשימת האזורים המופיעים בתוספת לחוק, כגון: שוק הכרמל ושוק התקווה, מעברים ציבוריים בקניונים ובמרכזים מסחריים סגורים, פארק גני יהושע לפי האזורים שנקבעו במפה, העומדת לעיון הציבור באגף רישוי עסקים. לא ישתמש רוכל בדוכן לצורך עיסוקו ללא אישור בכתב.

חוק עזר לתל אביב יפו (רוכלות). **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> חוקים צווים ותקנות.

[קישור לחוק עזר לתל אביב יפו \(רוכלות\)](#)

חוק עזר לתל אביב יפו (שווקים). **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> חוקים צווים ותקנות.

[קישור לחוק עזר לתל אביב יפו \(שווקים\)](#)

רוכלות ניידת

ניתן גם לעסוק ברוכלות מצרכי מזון ניידת מתוך רכב מנועי בהתאם למכסות הקיימות בעיר **בשכונות הבאות בלבד** : נווה ברבור, שכונת כפיר, שכונת ליבנה, שכונת ניר ושכונת הארגזים, הכול בכפוף להחלטת רישוי עסקים בתל-אביב-יפו (הגבלת רוכלות ניידת) (התש"ס - 1979). לצורך אישור הפעילות יש להגיש בקשה לרשות רישוי, הכוללת תכנית של הרכב, סידור פנימי של. כמו כן נדרש לקבל את אישור משרד הבריאות לפעילות זו.

החלטת רישוי עסקים בתל אביב יפו הגבלת רוכלות ניידת – **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסקים חדש> חוקים, צווים ותקנות.

[קישור להחלטת רישוי עסקים בתל אביב יפו רוכלות ניידת](#)

הוראות לעריכת משחקים אלקטרוניים ברחבי העיר

חוק רישוי עסקים מאפשר לרשות הרישוי להגביל את מספרם ואת מקומם של עסקים עם משחקים אלקטרוניים. ההגבלות הקיימות פורסמו בפרסום רשמי של המדינה " רשומות " את שמות הרחובות בהם מותרים עסקים עם משחקים אלקטרוניים ואת מספר העסקים המותרים לכל רחוב ניתן לקבל במרכז שירות לקוחות באגף רישוי עסקים וכן באתר העירוני. **חל איסור לפתוח עסק במקום אסור או כשהמכסה מלאה שכן הבקשה תיתקל בסירוב ויחלו מיד הליכים משפטיים נגד העסק.**

תקציר למשחקים אלקטרוניים. **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע מתחמים ורחובות. משחקים אלקטרוניים. **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע מתחמים ורחובות. הוראות לעריכת משחקים אלקטרוניים. **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע מתחמים ורחובות.

חוק עזר עירוני - נוהל שימוש במדרכה והוצאת סחורה מעסקים

יש לפעול לפי נוהל שימוש במדרכה והוצאת סחורה מעסקים, לפי חוק עזר עירוני בדבר שמירת הסדר והניקיון. בנוהל מפורטים תנאים לקיוסקים, לחנויות ירקות ואחרות, מכונות אוטומטיות, וחנויות פרחים ועוד.

נוהל שימוש במדרכה והוצאת סחורה מעסקים. **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש> מדיניות עירונית/תב"ע מתחמים ורחובות

בקשה לקיום אירוע המוני חד פעמי – רישיון עסק

אירוע המוני טעון רישיון עסק. אירועים במרחב הציבורי יידרשו בקבלת אישור מקדמי מאת המשנה למנכ"ל העירייה - "אישור שימוש במרחב הציבורי".

ניווט לאתר העירוני <העיר והעירייה> צרו קשר <מנהלי ומנהלות העירייה> קיום אירוע במרחב הציבורי [קישור להגשת בקשה ל"אישור שימוש במרחב הציבורי" - פנייה מקוונת למשנה למנכ"ל](#) בקשה לקבלת אישור לקיום אירוע המוני יש להגיש לאגף רישוי עסקים עד 30 יום לפחות לפני האירוע באמצעות המערכת המקוונת לרישוי עסקים. לבקשה יש לצרף תכנית עסק חתומה בידי בעל מקצוע מוסמך בצירוף תכנית בטיחות ערוכה וחתומה בידי מהנדס בטיחות בעל הסמכה.

מינהל הנדסה האגף לרישוי עסקים

לתוכנית יצורף נספח בטיחות מפורט שבו יפורטו כל בעיות הבטיחות ופתרון בטיחותי באתר. מהנדס הבטיחות יידרש להכין דוח שיוגש בחתימתו, שבו ידווח לאחר בדיקתו כי בוצעו כל סידורי הבטיחות ותוקנו הליקויים שצוינו בנספח. כלל המסמכים והאישורים שיש להגיש לבקשה לקיום אירוע המוני חד פעמי, מופיעים באתר העירוני – ראה מטה ניווט לאתר. עם הגשת הבקשה ישלחו הפניות לנותני האישור הנדרשים בחוק. באירועים המוניים המתוכננים בשטחים ציבוריים פתוחים יש לקיים את הוראות החקיקה בנושא בהתאם להנחיות באתר העירוני, ותכנונו צריך להיות מלווה ומאושר על-ידי מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה) ומורשה נגישות השירות.

הגשת בקשה לרישיון לאירוע המוני או חד פעמי. **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> תהליך הרישוי > הוצאת רישיון לאירוע המוני/חד פעמי.

היתרים לפי חוק העזר העירוני

1. היתר לילה

חוק העזר לתל אביב-יפו (פתיחתן וסגירתן של חנויות) מאפשר לעסקים בתל-אביב-יפו לפעול בין השעות 05:00 עד 21:00 ולבתי אוכל ועינוג ציבורי לפעול בין השעות 05:00 עד 24:00. עסקים המבקשים לפעול לאחר שעות אלה נדרשים בקבלת היתר לילה. בתי אוכל ועינוג ציבורי רשאים לבקש היתר לילה בהתאם למפת מדיניות היתרי הלילה. לקבלת היתר יש להגיש בקשה להיתר לילה במערכת המקוונת. היתר זה יכול שיינתן רק לעסק שהליך הרישוי שלו תקין, עסק ללא סירובים, בכפוף לאישור של הרשות לאיכות הסביבה והפיקוח העירוני. רשות הרישוי רשאית להתנות את ההיתר בתנאים נוספים, לבטלו או לשנותו. לא יינתן היתר לעסק הגורם מטרדים לסביבה או לעסק שניתן לו צו סגירה שנכנס לתוקפו. ההיתר מותנה בתשלום אגרה. **הבקשה להיתר לילה תוגש ע"י בעל העסק (אין חובה בדין שהבקשה תוגש ע"י בעל מקצוע מטעמו).**

חוק עזר לתל אביב יפו (פתיחתן וסגירתן של חנויות). ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים > מידע מוקדם ומסמכים לעסק חדש <חוקים צווים ותקנות. **מפת מדיניות היתר לילה ב-GIS-העירוני.** ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים > "שכבות ב-GIS לעסקים.

הנחיות להגשת הבקשה. ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים > היתרים נלווים > היתר לילה. [קישור להגשת בקשה להיתר לילה](#)

2. היתר להצבת שולחנות וכיסאות

חוק העזר העירוני בדבר שמירת הסדר והניקיון מאפשר לרשות הרישוי לתת היתר להצבת שולחנות וכיסאות לבתי אוכל "ברחוב" כהגדרתו בחוק עזר זה. ניתן להגיש את הבקשה כבר במעמד הגשת הבקשה לרישיון עסק. היתר זה יכול שיינתן רק לעסק שהליך הרישוי שלו תקין, דהיינו: עסק ללא סירובים, בכפוף לאישור של הרשות לאיכות הסביבה והפיקוח העירוני. רשות הרישוי רשאית להתנות את ההיתר בתנאים, לבטלו או לשנותו. לא יינתן היתר לעסק הגורם מטרדים לסביבה או לעסק שניתן לו צו סגירה שנכנס לתוקפו. לקבלת היתר יש להגיש בקשה להיתר להצבת שולחנות וכיסאות במערכת המקוונת. הבקשה תכלול תרשים של שטח ההיתר, לרבות השטח של המדרכה שעליו יסומנו כל המכשולים שבמדרכה. קבלת היתר להצבת שולחנות וכיסאות מותנית בתשלום אגרה ששיעורה משתנה לפי שטח הישיבה. אגרה זו באה במקום ארנונה, לפיכך אין כפל תשלום לעירייה בגין שטח זה.

הנחיות להגשת הבקשה. ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים > היתרים נלווים > היתר להצבת שולחנות וכיסאות בשטח המדרכה לבתי אוכל. **מדריך לרישוי הצבת שולחנות וכיסאות ופרגוד בבתי אוכל.** ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים > הכירו את השירותים.

[קישור להגשת בקשה להצבת שולחנות וכיסאות לבתי אוכל](#)

הבקשה להיתר להצבת שולחנות וכיסאות ברחוב תוגש ע"י בעל העסק (אין חובה בדין שהבקשה תוגש ע"י בעל מקצוע מטעמו).

3. היתר להצבת פרגוד - סגירת חורף

חוק העזר העירוני בדבר שמירת הסדר והניקיון מאפשר לרשות הרישוי לתת לעסק היתר להצבת פרגוד חורף ב"רחוב" כהגדרתו בחוק העזר לתקופה שבין ה- 1 באוקטובר עד ה-30 באפריל ולפי תכנית בניין עיר בנושא סוככים עונתיים לבתי עסק.

היתר יופק רק לעסק שברשותו היתר תקף להצבת שולחנות וכיסאות ב"רחוב" כהגדרתו בחוק העזר. רשות הרישוי רשאית להתנות את ההיתר בתנאים, לבטלו או לשנותו.

לא יינתן היתר לעסק הגורם הפרעות, לעסק שבקשתו לרישיון סורבה או לעסק שניתן לו צו סגירה, והצו נכנס לתוקפו.

ההיתר מותנה בתשלום אגרה שסכומה נקבע על פי גודל הפרגוד. הבקשה לפרגוד תוגש בטופס בקשה לפרגוד/מערכת מקוונת. לבקשה תצורף תכנית הנדסית ומסמכים על פי ההנחיות באתר העירוני. בקשה לחידוש פרגוד תוגש בטופס/מערכת מקוונת. לא תידרש תכנית חדשה אם לא חלו שינויים במבנה מהאישור הקודם.

אי פירוק הפרגוד במועד, קרי - בסוף חודש אפריל, יגרור נקיטת הליכים נגד העסק, ובכללם פירוק הפרגוד ואי מתן היתר להצבת פרגוד בשנה הבאה.

הנחיות להגשת הבקשה – ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <היתרים נלווים> פרגוד (סגירת חורף) לבתי אוכל.

מדריך לרישוי הצבת שולחנות וכיסאות ופרגוד בבתי אוכל – ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <פרגוד (סגירת חורף) לבתי אוכל.

[קישור להגשת בקשה לפרגוד \(סגירת חורף\) לבתי אוכל](#)

4. פתיחת עסקים בשבת ובמועדי ישראל

בהתאם לחוק עזר לתל-אביב-יפו (פתיחתן וסגירתן של חנויות) התש"ס 1980 - לא יפתח בעל חנות את עסקו בימי שבת ובמועדי ישראל. פתיחתם של בתי אוכל מותרת בשבת ובמועדי ישראל.

בעל חנות לא יפתח את עסקו בימי שבת ובמועדי ישראל.

על אף האמור, העירייה רשאית ליתן היתרים לפתיחת חנות בשבת ובמועדי ישראל, בכפוף לכללים, ולתנאים המפורטים בחוק העזר, במקרים אלו:

- מרכולים (ראה סעיף 5)
- חנויות נוחות בתחנות דלק
- חנויות בנמל תל-אביב ומגרשי התערוכה הישנים, בתחנת רכבת מנשיה (מתחם התחנה) ובנמל יפו.
- היתר מיוחד לבעל חנות שאינו יהודי ואשר הוכיח, כי הוא סוגר את עסקו בכל יום מנוחה שבועי של עדתו.

הנחיות להגשת הבקשה – ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <פתיחת עסקים בשבת.

[קישור להגשת בקשה לפתיחת עסקים בשבת](#)

5. היתר פתיחת מרכולים וקיוסקים בשבת

בעלי מרכולים וקיוסקים שבידם רישיון עסק או היתר זמני בתוקף וששטח המכירה שלהם אינו עולה על 500 מ"ר, יכולים להגיש בקשה לקבלת היתר לפתיחה בשבת וחג בהתאם לחוק עזר עירוני ונוהל עריכת הגרלה למתן היתר לפתיחת מרכול באזור בו ממוקם העסק.

העיר מחולקת ל-9 אזורים, לכל אזור נקבעה מכסה למספר ההיתרים, סך המכסה 268 היתרים. ההיתרים יינתנו לתקופה של שנתיים.

פירוט ההנחיות והקריטריונים לקבלת ההיתר - ניווט לאתר העירוני <עסקים> רישוי עסקים <היתר נלווים> היתר לפתיחת מרכולים וקיוסקים בשבת וחג.

[קישור להגשת בקשה לפתיחת מרכולים וקיוסקים בשבת וחג](#)

6. היתר לשילוט בעסקים

הצבת שלטים ברחבי העיר מחייבת קבלת רישיון מוועדת השילוט ותשלום אגרת שילוט כנדרש בחוק. .

יש להגיש את הבקשה על פי ההנחיות באתר העירוני – ניווט לאתר העירוני <עסקים> שילוט

7. היתר כללי להצבת דוכני מכירה במועדים מיוחדים

בתוקף הסמכות שהוצאה על ידי ראש העירייה, ובהתאם לסעיף 39 (א)(1) לחוק עזר העירוני בדבר שמירת הסדר והניקיון, ניתן בזאת היתר כללי וזמני לעסקים שיפורטו להלן, להציב דוכן מתנול לרגל החג. הצבת דוכן בשטח ציבורי חייבת לעמוד בתנאים להצבת דוכנים. בתחום העיר תל אביב-יפו מאושרים דוכנים למטרות מסחריות בצמוד לחנויות רק במועדים ייחודיים, בדוכנים ייעודיים למהות העסק ולתקופה מוגבלת. במועדים המיוחדים הבאים: חגי תשרי (ראש השנה, כיפור, סוכות ושמחת תורה), ט"ו בשבט, חנוכה, חג המולד, פורים, פסח, יום העצמאות, חג הקורבן (של המגזר המוסלמי), שבוע הספר העברי וחזרה ללימודים במהלך חודש אוגוסט.

תנאים להצבת הדוכנים:

1. הצבת דוכן מתנול ארוזות בחגי תשרי (ראש השנה, כיפור, סוכות ושמחת תורה), ט"ו בשבט, חנוכה, פורים, פסח, יום העצמאות, שבוע הספר העברי וחזרה ללימודים במהלך חודש אוגוסט וכו'.
2. ההיתר יינתן לעסקים של:
- קיוסקים, חנויות לכלי בית, חנויות למכירת יינות, מעדניות, מרכולים קטנים עד 100 מ"ר, חנויות ספרים.
3. תנאים נוספים:
- א. האישור שיוצא יוגבל בזמן, תוקפו יהיה לשבועיים לפני ערב החג ויקבע את המקומות והשעות המותרים להצבה.
- ב. אורך הדוכן לא יעלה על 2 מטרים ורוחבו 0.60 מטרים, והוא יוצב בצמוד לחלון הראווה ובכפוף לשמירת מעבר פנוי בכל עת לציבור הרחב, ברוחב שלא יפחת מ-2 מטר.
- ג. הדוכן יוצב אך ורק בימים ובשעות בהם מותרת פתיחת העסק על פי דין.
- ד. מידי יום במהלך תקופת ההיתר, יפוננו השולחן והמתנול מהמרחב הציבורי עם סגירת העסק, תוך שמירה על הסדר והניקיון וקיפול הדוכן בסיום הפעילות.
- ה. לא יתבצעו אריזה או מכירה בשטח הדוכן, אלא בתוך בית העסק בלבד.
- ו. ניתן למכור בדוכן מתנול ארוזות בלבד וכרטיסי ברכה.

- * היתר כללי האמור הינו בשיקול דעת ראש העירייה.
- * למען הסדר ספק, אין להציב רמקולים או להשמיע מוזיקה במרחב הציבורי.
- * יש לשימור על הסדר והניקיון בחזית העסק.
- * ברשות בעל העסק רישיון לניהול עסק/היתר זמני, ככל שצו רישוי עסקים מחייב זאת.

פיקוח ואכיפת עסקים ברחבי העיר

אגף הפיקוח העירוני בעיריית תל-אביב-יפו מופקד על אכיפת חוק רישוי עסקים, התקנות והצווים שמכוחו וחוקי העזר הנוגעים לעסקים. בעל עסק הפועל ללא רישיון, יופנה על ידי אגף הפיקוח לאגף רישוי עסקים כדי להגיש בקשה לרישיון עסק ותינתן לו אורכה של 45 ימים להשלים את הליכי הגשת הבקשה לרישיון. אם לפני תום תקופת הארכה יימסר לעסק סירוב מאת רישוי עסקים, או גורם רישוי אחר או שהפעלת העסק תגרום הפרעות או שהעסק מסכן את שלום הציבור ובריאותו, יפעל אגף הפיקוח להכנת המלצה להגשת כתב אישום. ההמלצה תועבר למחלקה הפלילית להכנת כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון. כתב האישום יועבר לבית המשפט לקביעת מועד לדיון המשפטי.

בסמכות אגף הפיקוח לפעול באופן מיידי וללא מתן ארכה נגד בעל עסק אם העסק מוגדר כעסק עתיר סיכון, או אם העסק מסוכן לציבור או לבריאותו, או אם העסק גורם להפרעות מכל סוג, או שכבר נגזר על העסק צו סגירה, וכיוצא באלה.

מקרים בהם יופעלו הליכי אכיפה:

- ניהול עסק ללא רישיון תקף עפ"י חוק רישוי עסקים או ללא היתר לשימוש חורג.
- ניהול עסק ללא היתרים נלווים (היתר לילה, היתר שולחנות וכסאות, היתר פרגוד וכד').
- ניהול עסק במבנה ללא היתר בנייה.
- התקנת ארובה בעסק ללא היתר בנייה.

ניהול עסק ללא רישיון או היתר לשימוש חורג

הפיקוח על עמידת עסקים בתנאי הרישיון וההיתרים הנלווים, נעשה באופן שוטף ע"י אגף הפיקוח העירוני וע"י גורמי הרישוי השונים. עסק חייב לנהל את עסקו עם רישיון לניהול עסק תקף. עסק שיפעל ללא רישיון עסק, אגף הפיקוח העירוני יגיש נגדו המלצת להגשת כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון עסק כדין.

צו סגירה מינהלי

ראש העירייה מוסמך להוציא נגד העסק שפועל ללא רישיון עסק כדן ו/או תוך הפרה של תנאי הרישיון, צו מינהלי לסגירת העסק. העילות להוצאת הצו הינן, בין היתר: סכנה לשלום הציבור או בריאותו, סכנה בטיחותית,

הפרעות קשות לשכנים, היעדר בקשה לרישיון בעסק עתיר סיכון, עסק עתיר סיכון ללא אישור משטרה וכיבוי אש.

צו סגירה שיפוטי

בית המשפט במסגרת הליך משפטי מוסמך להוציא צו שיפוטי לסגירת העסק שפעל שלא כדין. הצו המורה על סגירתו של העסק מיום שנקבע ע"י בית המשפט בצו שיפוטי. יובהר, כי צו סגירה שיפוטי אוסר על העברתו של עסק לאחר, ולכן עסק שנגזר עליו צו סגירה שיפוטי נפגע גם ערכו הכלכלי. בית המשפט רשאי להורות על סגירתו המידית של עסק, עוד בטרם הסתיימו ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו.

עסקים עתירי סיכון ו/או עתירי קהל

שים לב! כנגד העסקים עתירי סיכון ו/או עתירי קהל הפיקוח יגיש המלצה להגשת כתב אישום באופן מיידי, כי עסקים אלה מהווים סיכון לשלום הציבור.

ניהול עסק ללא היתרים לפי חוקי העזר העירוניים

עסק שינהל את עסקו ללא היתר נלווה מתאים לכך כגון: היתר לילה, היתר להצבת שולחנות וכסאות מחוץ לכותלי עסק, היתר פרגוד וכד', בסמכות הפקח העירוני לאכוף את העבירה ולתת לבעל העסק קנס כספי בסך של 475 ₪ כל יום, עד שיונפק ההיתר הנדרש. במקרים חריגים, באפשרותך לפנות למדור אכיפה של חוקי העזר העירוניים ולהגיש ערעור או בקשה לביטול דוח כספי שנרשמו בהיעדר ההיתרים. הבקשה תוגש בהתאם להוראות בדוח.

ניהול עסק במבנה ללא היתר בניה

מחלקת פיקוח על הבנייה במנהל הנדסה מבצע האכיפה כנגד העסקים הפועלים במבנה ללא היתר בנייה כדין, החל מהגשת המלצה להגשת כתב אישום פלילי לרבות הוצאת צו סגירה או צו הריסה.

התקנת ארובה בעסקים

התקנת ארובה חיצונית מחייבת הוצאת היתר בנייה. יש לשים לב כדי להוציא היתר בנייה לארובה נדרש לקבל הסכמת השכנים. לבירור ואכיפה יש לפנות למחלקת פיקוח על הבנייה, אגף רישוי ופיקוח על הבנייה. לבירור בדבר הליך משפטי בדבר צו סגירה או הפסקת עיסוק שיפוטי נגד העסק, מומלץ לבדוק במחלקה הפלילית בשירות המשפטי.

הליך שימוע באגף רישוי עסקים לביטול רישיון עסק

רשות הרישוי תקיים הליך שימוע לפי הוראות חוק רישוי עסקים לביטול רישיון עסק או היתר זמני במקרים של: בעל העסק לא עמד לפחות באחד מתנאי הרישיון ו/או ההיתר, נותן האישור הוציא סירוב עקב אי ביצוע דרישותיו ו/או אי עמידה בדרישות.

רשות הרישוי תשלח בדואר רשום הודעה אודות כוונתה לקיים הליך שימוע לביטול רישיון עסק או היתר זמני, לכתובת המעודכנת במערכת אגף רישוי עסקים. בהודעה יצוין, בין היתר, סיבת השימוע ובפני מי ייערך השימוע. באחריות בעל העסק להודיע לאגף רישוי עסקים, תוך 14 יום מיום קבלת ההודעה, אם ברצונו לקיים שימוע. הליך השימוע אינו מחייב נוכחות או ייצוג של עורך דין או עורך התכנית מטעם בעל העסק, אולם אין מניעה, כי בעל העסק יזמן לשימוע בעלי מקצוע מטעמו. במידה ובעל העסק לא חפץ לממש את זכותו לקיים שימוע ולא הודיע לרשות הרישוי תוך המועד שנקבע בהודעה, רשות הרישוי תבצע את הליך ביטול הרישיון או היתר זמני במסגרת המועדים בהתאם להוראות החוק.

חשוב לדעת: לא יונפק רישיון עסק חדש לעסק לאחר שבוטל רישיון, ללא אישור עדכני של הגורם שזים את ביטולו לרבות קבלת אישור עדכני של יתר גורמים המאשרים.

הפעלת עסק לאחר פקיעת הרישיון, מהווה עבירה לפי חוק רישוי עסקים, המקימה עילה להגשת כתב אישום בגין הפעלת עסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, על כל המשתמע מכך.

ביטול היתרים שהונפקו לפי חוקי העזר העירוני

ביטול ההיתרים מתבצע במקרים הבאים:

- בעל העסק לא עמד לפחות באחד מתנאי ההיתר (בין היתר, פעילות העסק גורמת למטרד בלתי סביר).
- נותן האישור הוציא סירוב עקב אי ביצוע דרישותיו ו/או אי עמידה בדרישות.

מינהל הנדסו האגף לרישוי עסקים

רשות הרישוי תשלח בדואר רשום הודעה אודות כוונתה לקיים הליך שימוע לביטול ההיתר, לכתובת המעודכנת במערכת אגף רישוי עסקים. בהודעה יצוין, בין היתר, סיבת השימוע ובפני מי ייערך השימוע. באחריות בעל העסק להודיע לאגף רישוי עסקים, תוך 14 יום מיום קבלת ההודעה, אם ברצונו לקיים שימוע. הליך השימוע אינו מחייב נוכחות או ייצוג של עורך דין או עורך התכנית מטעם בעל העסק, אולם אין מניעה, כי בעל העסק יזמן לשימוע בעלי מקצוע מטעמו. במידה ובעל העסק לא חפץ לממש את זכותו לקיים שימוע ולא הודיע לרשות הרישוי תוך המועד שנקבע בהודעה, רשות הרישוי תבצע את הליך ביטול ההיתר במסגרת המועדים בהתאם להוראות החוק.

פיקוח ואכיפה, תלונות על עסקים – **ניווט לאתר העירוני** <עסקים> רישוי עסקים <פיקוח ואכיפה>, תלונות על עסקים